basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

SENIORSERTIFIKAAT-EKSAMEN/
NASIONALE SENIORSERTIFIKAAT-EKSAMEN

AFRIKAANS TWEEDE ADDISIONELE TAAL V2

MEI/JUNIE 2024

NASIENRIGLYNE

KWAZULU-NATAL

PUNTE: 40

Hierdie nasienriglyne bestaan uit 8 bladsye.

Kopiereg voorbehou

NASIEN VAN DIE LETTERKUNDE

1. Spel- en taalfoute in antwoorde word nie gepenaliseer nie omdat die fokus op begrip is. (Foute moet steeds aangedui word). Waar die foute die betekenis van die woord(e) verander, word dit wel gepenaliseer.

2. Indien die kandidaat woorde uit 'n ander taal gebruik as die taal wat geassesseer word, word die vreemde woorde geïgnoreer. Indien die antwoord sonder die vreemde woorde sinvol is, word die kandidaat nie gepenaliseer nie. Indien die vreemde woord in die antwoord vereis word, word dit aanvaar.

3. Vir **oop vrae** word geen punte toegeken vir JA/NEE/EK STEM SAAM/EK STEM NIE SAAM NIE. Die rede/motivering/bewys moet oorweeg word.

4. Vir WAAR/ONWAAR- of FEIT/MENING-vrae word geen punte vir WAAR/ ONWAAR of FEIT/MENING toegeken nie. Net die rede/motivering/aanhaling word bepunt.

5. Waar een-woord-antwoorde gevra word en die kandidaat 'n volsin gee, is dit korrek, **mits** die korrekte woord onderstreep of op een of ander wyse uitgelig word.

6. Wanneer twee of drie feite/punte vereis word en die kandidaat gee 'n hele reeks, word **slegs** die eerste twee of drie feite/punte nagesien.

7. Aanvaar dialektiese variasies.

8. Aanvaar die letter en/of die korrekte antwoord wat uitgeskryf is by 'n **meervoudigekeuse-vraag**.

AFDELING A: KORTVERHALE

VRAAG 1*: LUGSPIEËLINGS* – Myicelie Pienaar

VERHAAL A: "DIE TWEE GESINNE VAN LIZZIE MNQEBISA" – Myicelie Pienaar

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
1.1	'n hiperbool	1
1.2	• Princess • Joseph	2
1.3	B/baie graag na Lizzie toe wou gaan.	1
1.4	• Sy wou wag dat Estrelita weg is voor sy die foon gebruik. • Sy wil nie hê dat Estrelita moet weet sy gebruik die foon nie. • Estrelita raas met haar omdat sy so baie bel. • Estrelita raas oor die hoë telefoonrekening. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
1.5	oorbelle	1
1.6.1	opgewonde	1
1.6.2	gekla	1
1.7	• Estrelita het die idee gekry om Lizzie se kinders te gaan oplaai. • Soufie het die kinders se goedjies in 'n groot tas gepak. • In Bloemfontein het almal by Ouma oorgeslaap. • Lizzie het die beddens in die gastekamer vir haar kinders opgemaak. *(Kandidaat verdien 'n punt vir elke gebeure wat op die korrekte plek is.)*	1 1 1 1
1.8.1	C/... was verbaas oor Lizzie se kwaai reaksie oor haar kinders wat kom kuier het.	1
1.8.2	E/... was nie seker of dit 'n goeie idee was om Lizzie se kinders op te laai nie.	1
1.8.3	A/... het geweet Lizzie mis haar kinders.	1
1.8.4	D/... het mooi na Lizzie se twee laatlammers gekyk terwyl sy nie by die huis was nie.	1
1.9	• Sy het Estrelita se telefoon gebruik vir haar stokvel. • Sy het geld uit die stokvel gemaak. • Sy het haar stokvellede in Estrelita se huis onthaal. • Sy het haar twee gesinne uitmekaar gehou. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
1.10	• Estrelita het goed bedoel/wou Lizzie gelukkiger maak. • Estrelita het gedink Lizzie sou bly wees om haar kinders te sien, want sy het hulle min gesien. • Die kinders kon hoor dat Lizzie hulle nie daar wou hê nie *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
1.11	• Lizzie het 'n **gesin by wie sy werk** (Estrelita se gesin). • Lizzie het 'n **(eie) gesin in Molteno** vir wie sy gesorg het. *(Of soortgelyk aan bogenoemde)*	2

VERHAAL B: "AG NEE DANKIE MAN, OUPA!" – H du Plessis

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
1.12.1	plaas	1
1.12.2	• trekker(s) • bakkie *(Enige EEN)*	1
1.12.3	• hoenderpastei • appeltert *(Enige EEN)*	1
1.12.4	tennis	1
1.13	Oupa het ... • prokureur toe gegaan/papiere gaan teken. • dokter toe gegaan. • na beleggings gaan kyk. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
1.14	Black Cat	1
1.15	(Op) Saterdag	1
1.16	• geskok/ontsteld • skaam • teleurgesteld • kwaad *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
1.17	D/nie wou hê die ander mense moes sien hulle kyk nie.	1
1.18	(Kallie en sy maats het kafee toe gegaan nadat hulle eers) gaan fliek het. *(Of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
1.19.1	selfsugtig	1
1.19.2	onselfsugtig	1

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
1.20.1	C/Hy wou self die dokter bel.	1
1.20.2	E/Hy wou nie meer lekker dinge saam met sy oupa doen nie.	1
1.20.3	B/Hulle moes nie kant kies nie.	1
1.20.4	A/Hulle sou vir 'n ruk lank nie by Oupa en Ouma gaan eet nie.	1
1.21	• Dit sou sy ouma nog hartseerder/kwater gemaak het as sy geweet het dat Kallie sy oupa en die jong meisie bymekaar gesien het. • Kallie het geweet sy ouma is hartseer. • Kallie wou nie sy ouma verder ontstel/hartseer maak nie. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
1.22	• Hy het Kallie afgeskeep. • Kallie was 'n kind en kon dit nie verstaan nie. • Kallie was bekommerd oor sy oupa. • Dit het Kallie se ouma/sy ouers in 'n moeilike posisie geplaas. • Oupa het net aan homself gedink. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
1.23	Die skrywer ... • herhaal die woord "rêrig". • bevestig dat oupa se voete om die jong meisie s'n gedraai is. • bevestig dat Oupa se hand op die jong meisie se been lê. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
1.24	Ek leer dat ... • mense se gevoelens soms verander. • 'n mens dit moet aanvaar wanneer iemand se gevoelens vir jou dalk verander het. • een mens nie beheer het oor hoe iemand anders voel nie. • 'n mens in geen situasie net aan jouself mag dink nie. • verhoudings tussen mense baie ander mense ook raak. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1

TOTAAL:	**40**

AFDELING B: DRAMA

VRAAG 2: *PERDEKRAG* – Cecilia du Toit

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
2.1.1	Lucky het die katjies verdrink/doodgemaak/vrekgemaak. *(Of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
2.1.2	• By die (ryk) mense waar sy ma gewerk het se huis. • By die (ryk) mense wat in Shangri-La Villas gebly het. • In die visdam (waar die ryk mense gebly het.) *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
2.2	• Lady Jane • Tinkerbelle *(Enige **EEN**)*	1
2.3	'n metafoor	1
2.4	D/sy tyd op die plaas hom nie met sy probleme gaan help nie.	1
2.5	• huiswerker/skoonmaker/bediende/huishulp • domestic *(Enige EEN)*	1
2.6.1	ontevrede	1
2.6.2	hulp	1
2.7.1	E/... se persoonlike probleme het haar bang gemaak vir ander mense.	1
2.7.2	C/... was so besig dat sy nie tyd vir die belangrikste mens in haar lewe gehad het nie.	1
2.7.3	A/... se swaarkry het Lucky so kwaad gemaak, dat hy baie verkeerd opgetree het.	1
2.7.4	B/... het skuldig gevoel omdat Grace geskiet moes word oor iets wat sy verkeerd gedoen het.	1
2.8	• Binki het vir Lucky vertel van Dukie wat in die brand dood is. • Binki het vir Lucky 'n foto van Dukie op haar foon gewys. • Lucky het Sabrina se naam op Binki se foon na Ma verander. • Wilma het vir mevrou Bekker vertel dat Lucky hard gewerk het. *(Kandidaat verdien 'n punt vir elke gebeure wat op die korrekte plek is.)*	1 1 1 1
2.9	Lucky ... • wou nie op die plaas **wees nie**/niks op die plaas doen nie. • het gedink almal/Wilma **veroordeel** hom. • het gedink die lewe is **onregverdig**/nie fair nie/was kwaad vir die lewe/het gevoel die ryk mense het sy ma nie genoeg betaal nie/geweet die katte se prys was meer as sy ma se salaris. • wou **nie die werk doen** wat Wilma vir hom gegee het nie/was nie gewoond aan die werk (wat hy moes doen) nie (want dit was sy eerste keer op 'n perdeplaas). • voel **vasgekeer**. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
2.10	• Lucky was onbeskof/ongehoorsaam/stout/het nie goeie maniere gehad nie. • Wilma wou hê Lucky moes die erns van die saak besef. • Wilma wou hê Lucky moes die kans wat hy gekry het om iets te leer, benut. • Lucky praat lelik van ander mense/is sarkasties. • Lucky het nie respek vir Wilma gehad nie. • Lucky het witmense/ryk mense gestereotipeer. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)* *(Kandidaat kan ook voorbeelde noem)*	1
2.11	Die magistraat ... • het empatie/simpatie teenoor Lucky gewys/was jammer vir Lucky. • het vir Lucky (nog) 'n kans gegee (om uit sy foute te leer)/om diere te leer ken. • het begrip gehad/Lucky se situasie verstaan. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
2.12	• Dit maak Lucky se karakter geloofwaardig. • Lucky is 'n Xhosa-seun (wat nie suiwer Afrikaans praat nie.) • Baie jongmense meng hulle taal/praat so. • Afrikaans is nie Lucky se huistaal nie. • Lucky praat soos die mense van sy omgewing. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
2.13	• Lucky wou weer die **foto's** van Dukie/Binki se hond sien. • Lucky wou sy ander/**nuwe naam**/Extra Lucky op Binki se foon intik. *(Of soortgelyk aan bogenoemde)*	2
2.14.1	karwats/sambok/sweep	1
2.14.2	geval	1
2.14.3	katjies	1
2.14.4	neus	1
2.15	(nuwe/vars/skoon) water	1
2.16	agterdogtig/verstom/geskok/verbaas/geamuseerd/sy kon nie glo wat sy sien en hoor nie/tevrede/gelukkig *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
2.17	Binki het 'n bloes met lang moue gedra ... • om haar letsels/merke/brandwonde weg te steek. • want sy was skaam (vir haar letsels). *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
2.18.1	te terg	1
2.18.2	positiewe	1
2.19	D/deur die trane nie gesien het sy gaan by Kaizer se stal in nie.	1

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
2.20.1	E/Wilma het vir Lucky gesê om mooi met Binki te werk.	1
2.20.2	D/Lucky wou by Wilma weet waarom Wilma "soort van community service" gedoen het.	1
2.20.3	B/Lucky het besef dat hy ander mense seermaak as hy praat sonder om te dink.	1
2.20.4	C/Binki het besluit dat sy nie meer haar letsels gaan wegsteek nie.	1
2.21	• Lucky het die bloes se mou per ongeluk (los)geskeur/Lucky het skuldig gevoel dat hy dit gedoen het. • Lucky was bang dat hy in die moeilikheid sou wees by Wilma/sy prokureur/die magistraat. • Hy was jammer/spyt (dat hy vir Binki ontstel het). • Lucky het besef dat hy Binki skaam laat voel het/verneder het. • Hy wou die situasie weer beter maak/Binki se littekens bedek/toemaak/wou nie die letsels sien nie. • Binki se arms het letsels/littekens. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)* *(Geen direkte aanhalings word aanvaar nie)*	1
2.22	Lucky ... • het geleer/besef dat diere regtig verstaan. • was nie meer kwaad nadat hy met Kaizer gepraat het nie/het beter/ligter gevoel. • het by Kaizer geleer om respek te hê/om nie diere te mishandel nie. • het goeie lewenslesse by Kaizer geleer. • het die kans gekry om diere beter te kan verstaan. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
2.23.1	Ek het geleer dat ... • konfrontasie/aggressie/woede/arrogansie nie help nie. • ek eerlik moet wees oor wat ek verkeerd gedoen het. • ek om verskoning moet vra vir wat ek verkeerd gedoen het. • mense my sal vergewe/nie sal veroordeel vir wat ek verkeerd gedoen het (nie). • praat/kommunikasie verhoudings beter maak/'n mens moet praat oor dinge wat jou seermaak. • perde (mense se probleme) verstaan/ook omgee soos mense. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
2.23.2	Ek het geleer dat ... • 'n mens nie iemand anders kan dwing om vir jou tyd te maak nie. • ek dinge moet aanvaar wat ek nie kan verander nie. • ek ander goeie dinge in my lewe/vriende/mense wat vir my omgee moet waardeer. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1

TOTAAL AFDELING B:	**40**
GROOTTOTAAL:	**40**

Kopiereg voorbehou